

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud. Gh. Plămădeală)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Vascan, E. Clim, B. Bîrca)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. N. Clima, S. Novac, T. Vieru,
I. Corolevschi, O. Sternioală)

ÎNCHEIERE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând cererea de revizuire depusă de către Mihail Madan, reprezentat de către avocatul Vladislav Roșca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Madan împotriva Marianeii Acar cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 17 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul declarat de către Mariana Acar, a fost casată decizia din 02 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 decembrie 2013 a Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău în partea în care s-a dispus să nu creeze impedimente la efectuarea lucrărilor de demolare a peretelui de la veranda dintre lit.a și A3 și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre, în rest decizia și hotărârea au fost menținute,

constată:

La 16 februarie 2011 Madan Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marianeii Acar cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0121111272 din 26 aprilie 2005, a devenit proprietar al terenului de pământ cu destinație - construcție locativă, situat în xxxx, suprafața de 0,0355 ha.

A menționat că, la 31 mai 2010 tatăl său, Fiodor Madan a decedat, însă în timpul vieții l-a rugat să nu instaleze gardul din calea de acces spre str. Cartușa în baza hotarelor stabilite, ceea ce a și făcut.

A susținut că, ulterior, a aflat că, Marina Acar, în baza contractului de donație nr.4572 din 18 mai 2007, a devenit proprietar al casei de locuit și al terenul aferent situat în yyyy, care după decesul tatălui s-a instalat în casa părintească.

A afirmat că, de nenumărate ori s-a adresat către pârâtă cu rugămintea de a elibera porțiunea de teren ce-i aparține cu drept de proprietate, dar în zadar, declarând că, îi aparține ei.

A relevat că, în baza extrasului din procesul-verbal nr. 3/3 din 15 martie 1987 al Comitetului executiv al Sovietului sătesc Durlești, a devenit proprietar al casei de locuit situată în xxxx.

A notat că, în extrasul enunțată este indicat și faptul că, în componența bunurilor ce se transmit cu drept de proprietate intră și veranda nominalizată cu suprafața de 10,04 m.p.

A invocat că, la rugămintea părinților său, a acceptat să lase în folosință pînă la deces o jumătate din veranda, deoarece ei doreau să aibă ieșire directă în ograda casei.

A mai invocat că, în anul 1988 și-a instalat încălzire autonomă, iar tatăl său a refuzat să fie conectat la sistemul de încălzire, motiv din care a fost nevoit să separe veranda în două părți, instalând un perete la insistența lui.

A declarat că, după decesul tatălui său, s-a adresat către pârâtă cu rugămintea de a elibera porțiunea de verandă, deoarece dorea să demoleze peretele și să separe bunurile după cum este stabilit, dar aceasta a refuzat categoric.

A solicitat obligarea pârâtei de a înlătura obstacolele în folosirea bunurilor imobile, ce-i aparțin cu drept de proprietate și, anume, să demoleze gardul din calea de acces spre str. Cartușa, deoarece este instalat cu încălcarea hotarelor prevăzute în planul loturilor de pământ situat în xxxx și să nu-i creeze impedimente în folosirea părții de verandă lit. „A” din casa de locuit nr. xxxx.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea depusă de către Mihail Madan și a fost dispusă înlăturarea obstacolelor în folosirea bunurilor imobile, care aparțin cu drept de proprietate lui Mihail Madan, obligând-o pe Mariana Acar să demoleze și să reinstaleze gardul din calea de acces spre str. xxxx, cît și gardul dintre terenurile ce le aparțin, conform planurilor cadastrale actuale și să nu creeze impedimente la efectuarea lucrărilor de demolare a peretelui de la veranda dintre lit. „a” și A „3” din casa de locuit din str.xxxx, conform raportului de expertiză nr. 425 din 14 martie 2013.

Prin decizia din 02 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Mariana Acar și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 02 septembrie 2014 Mariana Acar a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia și casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe

La 18 septembrie 2014 Mariana Acar a mai declarat un recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care tot a solicitat admiterea recursului și casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 17 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Mariana Acar, a fost casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea în care s-a dispus să nu creeze impedimente la efectuarea lucrărilor de demolare a peretelui de la veranda dintre lit. a și A3 și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă pretenția cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunurilor imobile și, anume, în partea efectuării lucrărilor de demolare a peretelui de la veranda dintre lit. „a” și A3 din casa de locuit din str. xxxx ca fiind neîntemeiată. În rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe au fost menținute.

La 16 decembrie 2021 Mihail Madan, reprezentat de către avocatul Vladislav Roșca, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și dispunerea rejudecării recursului.

În motivarea cererii de revizuire a invocat drept temei al declarării revizurii prevederile art. 449 lit. g) Codul de procedură civilă.

A menționat că, Curtea Supremă de Justiție nu a informat revizuentul despre recursul declarat și nu i-a oferit posibilitatea să prezinte referința pe cauza respectivă în ordinea art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Astfel, recursul a fost examinat fără informarea revizuentului și a fost emisă decizia din 17 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul declarat de către Mariana Acar și au fost casate parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

A susținut că, drept urmare a încălcărilor admise de către Curtea Supremă de Justiție, revizuentul s-a adresat cu o plângere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, invocând încălcarea dreptului la apărare și dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 §1 din CEDO, precum și a dreptului de proprietate garantat de art.1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

A afirmat că, la 28 septembrie 2021 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat cererea și părțile, Mihail Madan și Guvernul RM au fost invitate să soluționeze amiabil plângerea până la 22 decembrie 2021.

A notat că, la 20 octombrie 2021 a avut loc o întrunire între Agentul guvernamental al RM și reprezentantul revizuentului, în cadrul căreia a fost discutată posibilitatea încheierii unui acord de soluționare amiabilă și în rezultat, Guvernul RM a decis inițierea procedurii de soluționare amiabilă a cauzei. S-a convenit că, este necesară redeschiderea procedurilor naționale, prin solicitarea revizurii de către reclamant a deciziei, care a stat la baza pretinselor încălcări. Confirmare a celor convenite de către părți servește scrisoarea Agentului guvernamental al RM, Oleg Rotari nr. 06/9303 din 19 noiembrie 2021, expediată atât reprezentantului revizuentului, cât și Curții Europene a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire întemeiată și care urmează a fi admisă, cu casarea deciziei instanței de recurs și reținerea cauzei în instanța de recurs pentru rejudecarea recursului din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârilor sau deciziei supuse revizurii.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Revizuirea este o cale de atac extraordinară pusă de lege la dispoziția persoanelor interesate. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens. De altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

Totodată, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În conformitate cu art. 447 lit. c) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire: Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit.a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art.449 lit.g) și h).

Articolul 449 lit. g) din Codul de procedură civilă prevede că, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

În speță, Mihail Madan, reprezentat de către avocatul Vladislav Roșca, a menționat despre faptul că, la 28 septembrie 2021 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Madan versus Republica Moldova nr. 29195/15, prin care a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții Europene.

De asemenea, Curtea a propus Guvernului RM să ajungă la un acord de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

În acest fel, la 20 octombrie 2021 a avut loc o întrunire între Agentul guvernamental al RM și reprezentantul reclamantului, în cadrul căreia a fost discutată posibilitatea și condițiile încheierii unui acord de soluționare amiabilă. În rezultat, Guvernul RM a decis inițierea procedurii de soluționare amiabilă a cauzei în vederea remedierii pretinselor încălcări ale Convenției la nivel național. Ambele părți au convenit că, este necesară redeschiderea procedurilor naționale, prin solicitarea revizuirii de către reclamant a deciziei, care a stat la baza pretinselor încălcări.

Cu referire la circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că, la 16 februarie 2011 Madan Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marianeii Acar cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunurilor imobile.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prin hotărârea din 24 decembrie 2013, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a admis acțiunea depusă de către Mihail Madan și a dispus înlăturarea obstacolelor în folosirea bunurilor imobile, care aparțin cu drept de proprietate lui Mihail Madan, obligând-o pe Mariana Acar să demoleze și să reinstaleze gardul din calea de acces spre xxxx, cât și gardul dintre terenurile ce le aparțin, conform planurilor cadastrale actuale și să nu creeze impedimente la

efectuarea lucrărilor de demolare a peretelui de la veranda dintre lit. „a” și A „3” din casa de locuit din str. xxxx, conform raportului de expertiză nr. 425 din 14 martie 2013.

Prin decizia din 02 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Mariana Acar și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Ulterior, prin decizia din 17 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Mariana Acar, a fost casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea în care s-a dispus să nu creeze impedimente la efectuarea lucrărilor de demolare a peretelui de la veranda dintre lit. a și A3 și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă pretenția cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunurilor imobile și, anume, în partea efectuării lucrărilor de demolare a peretelui de la veranda dintre lit. „a” și A3 din casa de locuit din str. xxxx ca fiind neîntemeiată. În rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe au fost menținute.

Față de aceste împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, pe rolul Curții Europene a fost înregistrată cererea Madan versus Republica Moldova (nr. 29195/15), în care reclamantul a pretins la încălcarea art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului și a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

Mihail Madan s-a plâns în fața Curții Europene a Drepturilor Omului de eșecul Curții Supreme de Justiție de a-l informa despre depunerea unui recurs, i-a încălcat dreptul de acces la justiție, plasându-l într-o poziție net-dezavantajoasă în raport cu oponenta sa, precum și de faptul că, prin emiterea deciziei din 17 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție în defavoarea sa, i-a fost încălcat dreptul la respectarea proprietății sale.

La caz, verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate de către Mihail Madan, reprezentat de către avocatul Vladislav Roșca, în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță este justificată reexaminarea cauzei, or, în viziunea Colegiului se constată că, inițierea procedurii de reglementare pe cale amiabilă constituie temei de revizuire.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a notat că, principiul conform căruia Convenția urmărește protejarea unor drepturi care nu sunt teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective, că respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice, cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorie, doar cu scopul de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre judecătorească.

Analizând circumstanțele prezentei cauze și raționamentele expuse în cererea de revizuire, urmează de enunțat faptul că, instanța de recurs a expediat greșit revizuentului copia de pe recursul declarat de către Mariana Acar. Or, din materialele dosarului rezultă că, Mihail Madan locuiește pe xxxx, însă recursul a fost expediat pe adresa - yyyy (f. d. 213, vol. I).

Circumstanțele descrise, precum și faptul inițierii unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a cauzei impune admiterea cererii de revizuire, cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție pentru rejudecarea recursului declarat de către Mariana Acar împotriva deciziei din 02 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire, de a casa decizia instanței de recurs și de a reține cauza în instanța de recurs pentru rejudecarea recursului.

În conformitate cu art. 270 și 453 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se admite cererea de revizuire depusă de către Mihail Madan, reprezentat de către avocatul Vladislav Roșca.

Se casează decizia din 17 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Madan împotriva Mariane Acar cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunurilor imobile și se reține cauza în procedura Curții Supreme de Justiție pentru rejudecarea recursului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Victor Burduh

Mariana Pitic